

Perskaicius prašome atiduoti kitam!

2011 m. lapkritis Nr. 1 (37)
Leidiny s leidžiamas nuo 2003 m.

VALANČIUKŲ AIDAS

Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio informacinis leidiny s
valančiukams, valančininkams, visuomenei„Valančiukų aidą“ galite skaityti ir interneto svetainėje adresu: www.valanciukai.lt

Mieli Blaivystės sąjūdžio nariai ir kiti sveiko gyvenimo būdo propagotojai,

po ilgesnės pertraukos Jūsų rankose vėl naujas „Valančiukų aidą“ numeris. Gaila, kad dėl mažėjančios paramos ir brangstančios spaudos vis rečiau galime džiaugtis spausdintu žodžiu.

Tačiau, kaip teisingai sakoma, nėra to blogo, kas neišeitų į gera. Kuo toliau, tuo daugiau vietos mūsų gyvenime užima informacinės technologijos, kurios palengvina bendravimą, keitimąsi informacija. Manau, greitai laiku daugelis skaitytojų „Valančiukų aidą“ skaitys internetu. Vadinasi, tokiu būdu laikraštis jus pasieks greičiau, bus paprasčiau pasidalinti su savo draugais, komentuoti publikacijas.

Beje, kviečiu visus žadinti savy kūrėją ir siųsti informaciją, fotografijas, istorijas, piešinius, savo kūrybą redaktoriui. Taip papuošite mūsų visų laikraštį ir dalinsitės gera patirtimi.

Pastaraisiais metais visuomenė itin sparčiai keičiasi, itin greitai sklinda sveikos gyvensenos idėjos. Vis daugiau žmonių domisi sveika mityba, sportuoja, taigi atsiranda poreikis rinktis ir blaivų

gyvenimo būdą. Tačiau sunku sleisti sveiko gyvenimo idėjas, kai aktyviai propaguojama gėrimų reklama. Būtent alkoholinių gėrimų reklama šiuo metu kelia didžiausią diskusijų audrą Lietuvos Respublikos Seime. Deja, nemažai Seimo narių, siekdami išsaugoti alkoholinių gėrimų reklamą, neatsižvelgia nei mokslininkų, nei į pačių moksleivių nuomones. Stengiamasi pasiteisinti tuo, jog bus prarasta daug pajamų ir sunkia dabartine ekonomine situacija.

Tačiau pilietiška ir aktyvi visuomenė gali prisidėti pagreitinant reklamos draudimo procesą. Rašykime, skambinkime ar siųskime žinutes reikšdami nuomonę Seimo nariams. Kalbėkime su savo savivaldybių tarybų nariais, kad būtų mažinamas prekybos alkoholiniais gėrimais vietų skaičius, nebūkime abejingi, kai matome, kad gėrimai ar cigaretės parduodami vaikams.

Mes visi galime būti ta jėga, kuri pakeis situaciją: labiausiai galime prisidėti asmeniniu pavyzdžiu. Būkime sveiki ir blaivūs ir jau vien tai bus paskata keistis ir kitiems.

**Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio pirmininkas
Aurelijus Veryga**

KUR TU BUVAI?

Kur tu, žmogau, buvai tada,
Kada visa tauta kentėjo
Į alkoholio liūną pasmerkta?
O tu gal patogiai tylėjai?

Tylėjai abejingai ir tvirtai.
Ėjai keliais, kad kuo daugiau turėtum,
Apie dorybes, dvasią pamiršai,
Sieki, kad kuo daugiau laimėtum.

Bet nelaimėsi, girdydamas tautą.
Ir žymiai tu daugiau prarasi.
Tu pagal nuopelnus atgal
Šį visą purvą pats ir gausi.

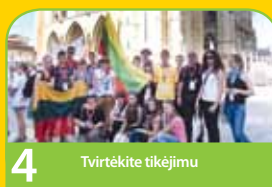
Skleisk tiesą ir mylėk vaikus.
Te gaiviu oru jie kvėpuoja!
Kiekvienas tau dėkingas bus,
Ir nepražus tauta tavoji.

Tatjana Ščiurina

ŠIAME NUMERYJE

2 Dėl alkoholio reklamos draudimo išsaugojimo

4 Tvirtėkite tikėjimu

6 Marijampolės valančiukai

8 Valančiukų idėjos plinta

9 2011-ieji savanoriškos veiklos metai

10 Būk savo gyvenimo šeimininku

11 „Draugiškos rankos“ Kėdainiuose

12 Motiejaus Valančiaus įkvėpti darbai ir darbininkai

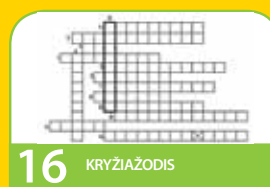
13 Išgyvendinkim rūkymą iš savo namų laiptinių

14 Knyga „Būkime blaivūs“

15 Rokas gali būti blaivus

16 KRYŽIAŽODIS

Sveiki, valančiai ir laikraščio „Valančių aidas“ skaitytojai!

Šiame numeryje rasite skirtingų sričių straipsnių: naujienų iš aktualiosios literatūros, politikos, valančių veiklos, kelionių įspūdžių. Visa tai atspindi, koks platus visuomeninio gyvenimo akiratis, kuriame dalyvaujame. Dėkoju visiems, siuntusiems straipsnius, nuotraukas mūsų redakcijai ir bendrai, kartu sukūrusiems spausdintą žodį. Deja, ne visi siuntusieji parašė, kas yra kiekvienos nuotraukos autorius, todėl apgailestaujame negalėję jų įvardinti.

Kviečiu ne tik paskaityti ir stebėti, ką valančiai ar valančiai veikia kituose miestuose ar miesteliuose, bet ir parašyti, ko tikėtumėtės iš šio laikraščio, kas labiausiai patiko ar kokių straipsnių norėtumėte daugiau. Galbūt Jums įdomus koks nors konkretus visuomenės veikėjas, atlikėjas ar menininkas, o gal domintų..? Atsiliepdami į pageidavimus stengsimės įgyvendinti Jūsų norus.

BS žiniasklaidos redaktorius Juras Naudžius

Jos Ekscelencijai LR Prezidentei Daliai Grybauskaitėi
LR Seimo Pirmininkei Irenai Degutienei
LR Ministrui Pirmininkui Andriui Kubiliui
LR Seimo nariams
LIETUVOS ŽMONĖMS

K R E I P I M A S I S
dėl alkoholio reklamos draudimo išsaugojimo
2011-09-20

Mes, žemiau pasirašę Lietuvos organizacijos, veikiančios alkoholio kontrolės politikos formavimo ir jos įgyvendinimo, vartojimo prevencijos, žalos mažinimo, reabilitacijos, sveikos gyvensenos ir sporto propagavimo, kultūros ir švietimo, jaunimo politikos formavimo ir užimtumo srityse, kreipiamės į Jus prašydami palaikyti alkoholio reklamos draudimo įsigaliojimą nuo 2012 m. sausio 1 d. ir nepasiduoti kilusioms iniciatyvoms tokį draudimą atšaukti.

Alkoholio reklama skatina alkoholio, vieno svarbiausių šalies gyventojų mirtinumą lemiančių veiksnių, vartojimą, todėl alkoholinių gėrimų reklama prieštarauja valstybės pareigai saugoti pilietį ir rūpintis juo. Alkoholio vartojimas kelia didžiulę grėsmę visuomenės sveikatai, saugumui, viešajai tvarkai, socialinei ir ekonominei šalies gerovei, žmonių gyvenimo kokybei. Esame įsitikinę, kad alkoholio reklamos uždraudimas turės teigiamą poveikį visuomenės sveikatai, ženkliai sumažins augančios gyventojų kartos alkoholio vartojimą, o svarbiausia – apsaugos ateities kartas. Nepamirškite, kad valstybė drausdama alkoholio reklamą duoda aiškų signalą – šios narkotinės medžiagos vartojimas nėra skatintinas socialinis elgesys.

Pažymime tai, kad alkoholio reklamos draudimą atšaukti planuojama šalyje, kuri pirmąją Europos Sąjungoje pagal alkoholio prieinamumą, kurioje per 6 metus vaikų apsinuodijimų alkoholiu skaičius išaugo 17 kartų, kurioje vienam gyventojui tenkančio absoliutaus alkoholio kiekis 2007 metais buvo pasiekęs 20 litrų per metus.

Europos Alkoholio ir sveikatos forumo ekspertų paskelbtoje išvadoje teigiama: „alkoholio reklama skatina vaikus pradėti vartoti alkoholį anksčiau, o jau vartojančius paauglius paskatina vartoti alkoholį intensyviau“. Taigi pagrindinis alkoholinių gėrimų reklamos draudimo tikslas yra maksimaliai apsaugoti vaikus nuo alkoholinių gėrimų reklamos poveikio. Dalies Seimo narių siūlomas Alkoholio kontrolės įstatymo pataisas, kuriomis siekiama atšaukti turintį įsigaliojti alkoholinių gėri-

mų reklamos draudimą, laikome grubiai prieštaraujančiomis šio įstatymo pagrindinei nuostatai ir nacionaliniam interesui – mažinti alkoholio vartojimą.

Agresyvi alkoholinių gėrimų reklama jau padarė didelę žalą Lietuvos vaikų psichikos sveikatai. Moksleivių, kurie alkoholiniais gėrimais svaiginosi du ir daugiau kartų, skaičius 1994–2006 m. išaugo 2,5 karto (nuo 9,8 iki 25,6 proc.). 2006 m. alkoholiu svaiginosi vidutiniškai dveji metai jaunesni moksleiviai nei 1994 m. Palyginus 37 šalių, dalyvaujančių tarptautiniame HBSC tyrime, duomenis, paaiškėjo, kad svaiginimosi alkoholiu paplitimas tarp Lietuvos moksleivių yra vienas didžiausių Europoje: Lietuvos moksleiviai užėmė 36 (priešpaskutinę) vietą. Drastiškai išaugo ne tik vaikų alkoholio vartojimas, bet ir vaikų apsinuodijimų alkoholiniais gėrimais skaičius. 7 – 14 metų amžiaus vaikų apsinuodijimų alkoholiniais gėrimais skaičius išaugo 17,3 karto nuo 2001 iki 2007 metų. Šis augimas buvo pirmiausia sąlygotas labiausiai reklamuojamų gėrimų – alaus, sidro ir alkoholinių kokteilių.

Pasaulio sveikatos organizacija 2005 m. priėmė „Alkoholio politikos Europos regione metmenis“ (Framework for alcohol policy in the WHO European Region), kuriuose teigiama, kad „visi vaikai ir nepilnamečiai turi teisę augti aplinkoje, apsaugotoje nuo alkoholio vartojimo ir, kiek įmanoma, nuo alkoholinių gėrimų reklamos neigiamų pasekmių“. Šiuolaikinė reklama turi labai paveikios psichologinės intervencijos požymius ir mokslo tyrimai įrodo tamprų alkoholio reklamos ryšį su vartojimo skatinimu bei vaikų ir jaunimo ankstyvesniu ir didesniu įtraukimu į alkoholio vartojimą. Alkoholio reklama, sukurdamą alkoholio vartojimo kaip teigiamo socialinio elgesio modelio įvaizdį, formuoja labai stiprią palankią jo vartojimui aplinką.

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad reklamos draudimą palaiko ir didesnė dalis Lietuvos gyventojų. Š.m. balandžio 8 - 17 dienomis bendrovės RAIT atliktos apklausos duomenimis, 48,5 proc. Lietuvos gyventojų pritaria visiškai alkoholio reklamos uždraudimui (43,3 proc. nepritaria, 8,2 proc. šiuo klausimu neturi nuomonės). Panašūs duomenys buvo gauti ir 2007 metais, kuomet reklamos draudimą palaikė 47 proc. respondentų.

Primename, kad:

- 1997 m. LR Konstitucinis teismas, svarstęs reklamos klausimą, konstatavo, kad „Valstybė reguliuoja ūkinę veiklą taip, kad ji tarnautų bendrai tautos gerovei“. Vadinasi, pripažįstama visuomenės intereso pirmenybė prieš verslo interesą!

- LR Seimo Kanceliarijos Teisės departamentas patvirtina, kad alkoholio reklamos draudimas neprieštarauja Europos teisei ir kad valstybės narės turėtų teisę nustatyti išsamesnes ar griežtesnes taisykles, o kai kuriais atvejais – jų jurisdikcijai priklausantiems televizijos transliuotojams nustatyti skirtingas sąlygas!
- Visuomenės informavimo (VI) įstatymo 4 straipsnio nuostatos nustato atvejus ir sąlygas, kurioms esant įgyjama teisė laikinai sustabdyti transliuojamų ir retransliuojamų TV programų laisvą priėmimą bei nustato kreipimosi procedūras į transliuojančios šalies atsakingą instituciją dėl problemų, kylančių esant skirtingam teisiniam reguliavimui sprendimo. VI įstatymo 48 straipsnio 1 dalies 16 punktą teigia, kad VI įstatymo nustatyta tvarka galima sustabdyti užsienio valstybių visuomenės informavimo audiovizualinėmis priemonėmis paslaugų teikėjų parengtų paslaugų teikimą LR teritorijoje.

Moksliniai tyrimai parodė, kad būtent pasiūlos ir prieinamumo apribojimai davė didžiausią efektą ir yra pripažinti efektyviausiomis priemonėmis mažinant alkoholinių gėrimų vartojimą. 2011 m. Pasaulio sveikatos organizacijos ekspertų susitikime Maskvoje buvo įvardintos efektyviausios, labiausiai mokslu pagrįstos ir ekonomiškai efektyvios alkoholio kontrolės priemonės: akcizo alkoholiniais gėrimams didinimas; alkoholinių gėrimų prieinamumo mažinimas; visapusiškas alkoholinių gėrimų reklamos draudimas.

Matydami žiniasklaidos nerimą dėl sumažėjusių pajamų įsigaliojus alkoholio reklamos draudimui, siūlome teigiamus ir skaidrius žiniasklaidos rėmimo, palaikymo būdus. Raginame kuo greičiau svarstyti Sveikatos sistemos įstatymo pataisas, kurios leistų įkurti Narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo prevencijos fondą, kuris kauptų lėšas ir naudotų jas narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo prevencinėms veikloms (prevencinėms programoms, projektams, socialinei reklamai, moksliniams tyrimams) remti ir finansuoti. Vienas iš fondo įplaukų šaltinių būtų 2 procentai akcizo pajamų, gautų už alkoholinius gėrimus ir apdorotą tabaką. Fondo lėšos būtų skiriamos švietimui, socialinei blaivybės ir sveikos gyvensenos reklamai žiniasklaidos priemonėmis.

Prašome jūsų nepasiduoti suinteresuotų verslo grupių spaudimui ir nepriimti sprendimo, kuris ir toliau leistų alkoholio gamintojams ir Lietuvos žiniasklaidai pelnytis iš vaikų alkoholizacijos. Valstybė turi pasirinkti savo prioritetus, viliamės, kad sveikata yra vienas pagrindinių prioritetų. Raginame likti nuosekliais ir tęsti 2008 m. pradėtą mokslu pagrįstą alkoholio kontrolės politiką, kuri jau davė teigiamų rezultatų.

Gerbiame, valstybės pareiga — visais įmanomais būdais siekti piliečių gerovės, rūpintis jų sveikata ir saugumu. Jūs esate tie žmonės, kurie užtikrina valstybės politiką.

Suprasdami, kad į alkoholizmo problemos sprendimą būtina žiūrėti kompleksškai, matant ir kitus sveikatą ardančius faktorius, raginame Seimą 2012 m. paskelbti Sveikatos ir sveikatinimo metais.

Tikime blaivia ir šviesia valstybės ateitimi, kurios likimas šiandien visų mūsų rankose.

PASIRAŠĖ:

1. Lietuvos sveikatos psichologų sąjungos pirmininkas prof. Antanas Goštautas
2. Lietuvos nacionalinės vartotojų federacijos prezidentė A.Armanavičienė
3. Nacionalinės tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos prezidentas Aurelijus Veryga
4. Lietuvos mokinių parlamento pirmininkas Paulius Kazakevičius
5. Lietuvos medicinos studentų asociacijos prezidentas Rokas Laurinaitis
6. Lietuvos tėvų forumo tarybos pirmininkas Vaidotas Deveikis
7. VšĮ Psichikos sveikatos iniciatyva direktorė Nijolė Goštautaitė Midttun
8. Lietuvos sveikuolių sąjungos prezidentas Dainius Kepenis

9. Lietuvos sveikos gyvensenos ir natūralios medicinos rūmų prezidentas prof. Algimantas Kirkutis
10. Lietuvos Caritas generalinis direktorius kun. Robertas Grigas
11. Nacionalinės šeimų ir tėvų asociacijos pirmininkas Tomas Šalkauskas
12. Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto dekanas Benas Ulevičius
13. Lietuvos šeimos centro direktorė Dalia Lukėnienė
14. Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio valdybos pirmininkas Juozas Saulys
15. Lietuvos žurnalistų draugijos Centro valdybos pirmininkė Marytė Kontrimaitė
16. Lietuvos blaivybės fondo pirmininkas Andrius Stasiukynas
17. Klaipėdos miesto gausių šeimų bendrijos „ŠEIMYNA“ pirmininkė Liudmila Tautkevičienė
18. VšĮ Eičiūnų kaimo vaikų ir jaunimo užimtumo centro direktorė Audronė Anušauskienė
19. VšĮ Gerosios naujienos centro direktorius Remigijus Jucevičius
20. Asociacijos „Laisvas žmogus“ prezidentė Tatjana Ščiurina
21. Judėjimo „Sėkmingos tautos idėja“ lyderis Aurimas Guoga
22. Nacionalinės vartotojų konfederacijos prezidentas K.Papšys
23. Kauno jaunimo narkologijos pagalbos centro vadovė Aina Adomaitytė
24. Šiaulių sveikos gyvensenos klubo pirmininkė Irena Alzbutienė
25. Akmenės rajono jaunimo ir jaunimo organizacijų sąjungos „Jaunimo apskritis stasas“ valdybos prezidentė Gintautė Urbaitienė
26. Lietuvos jaunųjų socialliberalų sąjungos pirmininkas Mindaugas Guščius
27. Labdaros ir paramos fondas „Tavo galimybė“ direktorius Haris Urvinis
28. Klaipėdos jaunimo organizacijų asociacijos „Apskritasis stasas“ pirmininkas Michailas Denisenko
29. Nacionalinės ekonominės-socialinės tarybos prezidentė A.Armanavičienė
30. Lietuvos Sąjūdžio Vilniaus miesto skyriaus tarybos pirmininkas Leonas Kerosierius
31. VšĮ „D&DM“ generalinis direktorius Darius Marazas
32. „Vilties kalnas“ pirmininkė Edita Gulbinienė
33. Lietuvos blaivybės draugijos „Baltų ainiai“ Klaipėdos m. ir rajono padalinio pirmininkas Artūras Šiukšta
34. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Studentų mokslinės draugijos Visuomenės sveikatos būrelis pirmininkė Marija Kudrevičiūtė
35. LKJB „Žingsnis“ pirmininkas Andrius Stasiukynas
36. VšĮ „Turizmo akademija“ direktorius Tomas Stasiukaitis
37. VšĮ Senamiesčio vaikų dienos centro direktorė Ilona Skėrytė
38. Aktyvių Vilniečių sąjungos l.e. pirmininkės pareigas Irena Buineckaitė
39. Lietuvos Vaikų dienos centrų asociacijos pirmininkas Haris Urvinis
40. VšĮ „Aš Lietuvai“ vykdančysis direktorius Aleksandras Burtovojus
41. Lietuvai pagražinti draugijos pirmininkas Juozas Dingelis
42. VšĮ „Kitas variantas“ vadovas Tomas Kaulinskas
43. Kauno jėzuitų gimnazijos direktorius kun. Aldonas Gudaitis SJ
44. Marijos dangun ėmimo seserų vienuolyno vyresniosios pavaduotoja S. Benedikta Rollin,
45. Vydūno draugijos pirmininkė Rima Palijanskaitė,
46. Akademinių vadybos ir administravimo asociacijos prezidentė dr. Agota Giedrė Raišienė
47. Lietuvos asociacijos „Sportas visiems“ prezidentas Algis Vasilauskas
48. Naujininkų bendruomenės pirmininkė Rita Juozapaitienė
49. Asociacijos Šnipiškėčių namai pirmininkas Algirdas Čiukšys
50. VšĮ Krikščionybės žiniasklaidos tarnybos vadovas Juozas Dapšauskas

TVIRTĖKITE TIKĖJIMU

Pasaulio jaunimo dienos - tai didžiausias katalikiško jaunimo susibūrimas, vykstantis kas treji metai vis kitame žemyne. Tai tikra, gyva, jaunatviška tikėjimo manifestacija drauge su popiežiumi Benediktu XVI bei šios idėjos autoriumi, palaimintuoju Jonu Pauliumi II. Jis, Jonas Paulius, būdamas popiežiumi pradėjo kviesti pasaulio jaunimą į bendrą tikėjimo piligrimystę. Pirmosios oficialios Pasaulio jaunimo dienos vyko 1986 metais Romoje, tada popiežius Jonas Paulius II skyrė kryžių – jubiliejinių metų simbolį, kuris tapo jaunimo ir Pasaulio jaunimo dienų kryžiumi.

Norėčiau pacituoti popiežiaus Benedikto XVI žodžius iš laiško jaunimui: „Kiekvienoje epochoje daugybė jaunuolių giliai trokšta tiesa ir solidarumu paženklintų asmeninių santykių. Daugelis puoselėja lūkesčius statydinti autentiškus draugystės ryšius, pažinti tikrąją meilę, sukurti neišardomą šeimą, siekti asmeninio stabilumo ir tikrojo saugumo, tai yra to, kas gali laiduoti giedrą ir laimingą ateitį. <...> Būti jaunam iš dalies reiškia trokšti kažko, kas pranoksta kasdienį gyvenimą ir saugų darbą, ilgėtis to, kas iš tikro didu. Žinoma, svarbu turėti darbą ir per tai tvirtą pagrindą po kojomis, tačiau jūsų jaunystės metai sykiu yra laikas, kai iš gyvenimo stengiatės išgauti daugiau. <...> Dabar, kai visai Europai labai reikia iš naujo atrasti savo krikščioniškąsias šaknis, mūsų susitikimo tema „Būkite įsišakniję Kristuje ir ant jo statykitės, tvirtėkite tikėjimu“ įvyks Madride. Kviečiu jus dalyvauti šiame Bažnyčios Europoje svarbiame renginyje. Norėčiau, kad visi jaunuoliai (ir besidalijantys tikėjimu į Jėzų Kristų, ir svyruojantys, abejojantys ar netikintys į Jį), gyvai patirtų tai, kas galėtų būti lemtinga jų gyvenime: prisikėlusį ir gyvą Viešpatį Jėzų ir jo meilę kiekvienam iš mūsų.“

Atsilepdami į šį popiežiaus kvietimą viso pasaulio jaunuoliai nekantriai laukė ir ruošėsi Pasaulio jaunimo dienoms savo parapijose, bendruomenėse, maldos grupelėse.

2011-iejį, rugpjūčio mėnuo, Ispanija ir jos sostinė Madridas.

1 500 000 jaunų žmonių iš viso pasaulio – visų žemynų, skirtingų kalbų, skirtingų kultūrų ir netgi skirtingos odos spalva.

1400 jaunų žmonių iš visos Lietuvos, iš jų 203 Vilkaviškio vyskupijos (dekanatų Aleksoto – 11, Alytaus – 52, Lazdijų – 13, Marijampolės – 42, Prienų – 2, Šakių – 38, Vilkaviškio – 30; kitų vyskupijų - 15). Visi skirtingi, bet drauge ir panašūs – tikėjimu.

Kelionę pradėjome rugpjūčio 8 dieną. Trys autobusai iš Marijampolės, vienas iš Alytaus. Atsisveikiname su artimaisiais iki rugpjūčio 26-osios. Kelias vinguriuoja per Lenkiją, Čekiją, Vokietiją, Šveicariją iki pat Prancūzijos. Grįždami aplankėme Italiją, Slovakiją ir Austriją. Devyniolikos žmonių grupė išskridome rugsėjo 2 dieną į Vokietiją, kurioje praleidome penkias dienas gyvendami šeimose. Vokietijoje buvome Kiolne (Köln) ir aplankėme katedrą, Tryrą (Trier), kur aplankėme Konstantino baziliką ir apaštalo šv. Morkaus kapą. Užsukome ir į Liuksemburgą. Turėjome socialinę dieną ir jaunimo festivalį kartu su Soreno dekanato jaunimu.

Pirmąją savaitę visi į jaunimo dienas atvykę piligrimai išsišklaidė. Ispanijoje gyvenome Leono mieste, o Prancūzijoje

Bejonnės (Bayonne) vyskupijoje, kuri ribojasi su Ispanija. Tai tarsi pirmas pasaulio jaunimo dienų etapas – tikras ir gyvas susitikimas su vietos tikinčiais: patyrėme jų gerumą, pradėdant įvairiais renginiais, ekskursijomis, baigiant nuoširdžiu bendravimu su priėmusia šeima jos namuose.

Didžiulį įspūdį jaunimui paliko gyvenimas šeimose. Daugeliui jų tai - nauja patirtis, kai visiškai nepažįstami žmonės priima tave ir suteikia ne tik savo namų, bet ir širdies šilumą - maitina, skalbia rūbus, vežioja į numatytus jaunimo dienų renginius. Kalsadoje (Calsada) ne iš vieno jaunuolio lūpų išgirdome tokius žodžius: „Jie per daug mumis rūpinasi“. Čia būtina prisiminti Kristaus žodžius: „Ką padarėte vienam iš mažiausiųjų brolių, man padarėte“. Bejonnės vyskupijoje gyvena labai daug basų tautybės žmonių. Sužavėjo sekmadienio rytas bažnyčioje, kai per šv. Mišias basų kalba visi vieningai gieda, meldžiasi. Tas balsų skambesys ir maldos vienybė dar ir dabar tartum harmoninga melodija skamba mūsų ausyse.

Senamiesčio gatvelė atveda į gotikinę Leono katedrą, kurią ispanai laiko seniausiu ir gražiausiu šalyje šio stiliaus pastatu. Ji pastatyta pagal Prancūzijos gotikinių bažnyčių pavyzdžius ir įkomponuota į miestą juosiančią romėnišką sieną. XII amžiaus freskos vaizduoja biblines ir mitologines scenas, o didžiausia vertybė – daugiau nei šimtas milžiniškų vitražinių langų. Šv. Izidoriaus bazilika jau dešimt amžių glaudžia Sevilijos vyskupo šv. Izidoriaus palaikus. Keliaudami į Santjagą (Santiago) piligrimai aplanko keturių reikšmingiausių Kelio šventųjų palaikus – šv. Dominyko (Calzadose), šv. Pagundo ir Primitivo – Sahagūne, šv. Izidoriaus – Leone ir šv. Jokūbo – Santjage. Turėjome ir mes galimybę eiti apie 8 km šiuo piligrimų Keliu, kurio kryptis yra ženklinama Jokūbo kriauklėmis.

Įspūdinga diena, praleista Lurdo šventovėje. Galėjome prisiliesti prie grotos, kurioje apsireiškė Dievo Motina Marija, aplankyti nuostabaus grožio baziliką bei melstis šv. Mišių aukoje drauge su Kuarto Ventos (Cuatro Ventos) vyskupu ir visais į Bejonnės vyskupiją atvykusiais bei ten gyvenusiais pilgrimais. Rugpjūčio 15-ąją, Žolinės dieną, po padėkos ir atsisveikinimo šv. Mišių visi pilgrimai, kurie buvo apsistoję įvairiose Ispanijos parapijose, pajudėjo link Madrido. Madridė septynias dienas vyko pagrindiniai Pasaulio jaunimo dienų renginiai. Rytais vykdavo bendros atvykusių lietuvių katechezės ir šv. Mišios su mūsų vyskupa – Arūnu Poniškaitiu ir Gintaru Grušu. Po pietų jaunimas išsisklaidydavo milijoniniame Madrido mieste po įvairius renginius.

Gyvenimas mokykloje ir alinantis 7-8 laipsnių karštis vargino, sekino net ir jauno žmogaus jėgas. Didžiausias tikėjimo tvirtumo bei pasitikėjimo Dievu išbandymas laukė Cuatro Ventos aikštėje. Iš visų gatvių ir gatvelių nuo anksto ryto judėjo minios jaunų piligrimų į iš anksto paskirtus sektorius. Tą dieną buvo apie 45 laipsniai karščio, jokio debesėlio, jokio pavėsio, tik gaisrininkų liejamas vanduo. Vakarop 1 500 000 žmonių buvo vienoje vietoje!

Minioje mirgėjo įvairių valstybių vėliavos. Mūsų trispalvė - taip pat. Ir ne viena. Apie dešimt, neskačiuojant įvairios patriotinės atributikos, kurią Lietuvos jaunimas pasididžiudamas nešiojosi su savimi kiekvieną dieną.

Čia pat lauke įsirengėme vietą nakties miegui ir laukėme Vigilijos su popiežiumi. Netikėtai lietus per Vigiliją nesutrikdė, bet dar labiau sutvirtino tikėjimą, kad Dievas yra su mumis. Čia ir dabar. Naktį praleidome po atviru dangumi, laukdami ryto pabaigos: šv. Mišių su popiežiumi ir pasaulio jaunimo dienų pabaigos. Kitos pasaulio jaunimo dienos vyks 2013 metais Rio de Ženeire (Rio de Janeiro), Brazilijoje. Šią žinią jaunimo minia sutiko džiugiais plojimais.

Kad ne visiems Dievo žodis artimas, tai patyrėme ir ten, Madridė, kai įvairios žmonių grupės (grupuotės) visokiais būdais bandė išprovokuoti atvykusį jaunimą, plėšė plakatus su popiežiaus nuotrauka, keikė, organizavo piketus, tikėdamiesi net menkiausio atsako, kad galėtų pradėti riaušes. Buvome tvirto tikėjimo ir blogį nugalėjome gerumu!!! (Už mintį ačiū palaimintajam Jurgiui Matulaičiui).

Daugeliui nesuprantama, kas šiuos jaunus žmones privertė pasiryžti aštuoniolikos dienų beveik 8000 kilometrų piligrimystei? Piligrimystei, kupinai įvairių išbandymų, netikėtumų, jaunatviško užmojo. Ko šie jauni žmonės, atvykę iš viso

pasaulio, laukė? Koks tikslas? Atsakymas buvo aiškus – vienybė su popiežiumi. Vienybė su visa Katalikų Bažnyčia. Tai – Kristus, į kurį įsišaknyti mus kviečia Šv. Rašto citata iš laiško kolosiečiams.

Tokios tikėjimo vienybės ir bendrystės daugelis iš mūsų nebuvo patyrę. Spūstys metro stotyse, gatvėse virsdavo ne nuolatinis murmėjimas ar pyktis, o bendra malda, giesmė. Šypsena ir bendrystė su Dievu buvo vieninga visų tautų bendravimo kalba. Kažkas yra pasakęs: „Nereikia gėdytis ašarų“. Iš tiesų šimtai jaunų žmonių verkė iš džiaugsmo pirmą kartą pamatę popiežių, verkė po Susitaikinimo sakramento – atlikę išpažintį. Ar tai nieko mums nesako?

„Būkite įsišakniję Kristuje ir ant jo statykitės, tvirtėkite tikėjimu“ - šie žodžiai primena medį ir jį maitinančias šaknis.

Vilkaviškio Vyskupijos jaunimo centras
Aurimas Galianovas
Arūnas Adomynas

MARIJAMPOLĖS VALANČIUKAI NESNAUDŽIA

Sąskrydžio pradžia Prienų bažnyčioje

Kasmetinis žygis- akcija „Už blaivią Lietuvą“

Adventinė vakaronė Marijampolės valančių kartu su valančinkais

Viktorina skirta vysk. M. Valančiaus 210 - osioms gimimo metinėms paminėti

JŲ VEIKLA ĮDOMI IR ĮVAIRI:

M. Valančiaus kūrinių skaitymai Skardupių parapijoje

Prie M.Valančiaus klėtelės.
Dalyvavome Nasrėnuose kasmečiuose
M.Valančiaus kūrinių skaitymuose

Mosėdyje

Marijampolės ir Mosėdžio valančių vadovės Nasrėnuose su M. Valančiaus muziejaus direktoriumi Algirdu Čėsna

VALANČIUKŲ IDĖJOS PLINTA

Kasmet valančių organizuoja tradicinį žygį – akciją „Už blaivią Lietuvą“. Dešimt metų šis žygis su valančių skanduotėmis, plakatais ėjo per Marijampolę į Lūginę. Šiemet, vienuoliktą šio žygio organizavimo metais, nutarėme savo idėjas paskleisti tolyn.

Marijampolės, Liudvinavo, Daukšių valančiai atvyko į Gudelius. Mums labai smagu, kad visi valančiai atkeliavo pas mus į kaimą padėti skleisti valančių idėjas. Po mūsų mokyklos kraštotyros muziejaus apžiūrėjimo mus pasveikino ir pasidžiaugė tokiu dideliu būriu mokyklos direktorė Leonora Kubilienė. Paskui visi su plakatais ir skanduotėmis žygiavome per miestelį į bažnyčią. Mūsų darbus ir idėjas per šv. Mišias palaimino kunigas Rimantas Simanavičius.

Grįžę prie mokyklos susibūrėme į grupes darbu „Piešiu Lietuvą“. Vėliau atrakcijos vyko prie ežero. Išsiskyrėme su viltimi, kad vėl greitai susitikime kituose renginiuose.

Liudvinavo ir „Ryto“ mokyklų valančių mintys apie šią akciją:

- Ugnė: „Man labai patiko einant skanduoti valančių skanduotę: „Valančiai Lietuvos alkoholio nevaratos, ir tabakas, ir klėjai yra visiškai nuodai“, „Rūkai – save žudai.“
- Neringa: „Man buvo labai juokinga, kad po mūsų skanduotės pabėgo susigėdę rūkaliai.“
- Brigita: „Man buvo gera dalyvauti šv. Mišiose.“
- Rokas ir Nėdas: „Mums be galo buvo įdomu pamatyti daug nematytų senovinių daiktų muziejuje.“
- Danielius, Saulius ir Samanta: „Smagu buvo traukti virvę ir šokinėti su maišais. Draugystės lauže sudeginus blogį, kepti dešrelės ir duona.“
- Rokas: „Aš pirmą kartą dalyvauju tokioje akcijoje. Man labai patiko ir graži Gudelių bažnyčia, ir atrakcijos, ir bendravimas su valančiais.“

**Gudelių valančius
Tadas Sidaravičius**

TAVĘS REIKIA IR TU GALI PADARYTI DAUG

2011-ieji pavadinti savanoriškos veiklos metais Europoje. Net 23 proc. Europos Sąjungoje suaugusiųjų gyventojų užsiima savanoriška veikla. Manai, kad tai mažai? Prisijunk dabar! Kodėl gi ne?

Turbūt kyla klausimas, kuo ši veikla taip traukia žmones. Yra daug priežasčių. Visų pirma, Tu gali jaustis iš tikrųjų reikalingas ir reikšmingas, svarbus. Savanoriaudamas padedi žmonėms, kuriems Tavo pagalbos labai reikia. Tu jiems dovanoji save ir savo pagalbą, kurią jie labai vertina. Antra, padėdamas jautiesi puikiai, nes visi aplink šypsosi ir dėkoja, o nuoširdus padėkos žodis yra svarbiau už bet kokią pinigų sumą; kasdien tampa geresnis ne tik aplinkiniams, bet ir sau. Tokia veikla padeda didžiuotis savimi.

Be visų psichologinių dalykų Tu taip pat gali išmokyti ką nors visiškai nauja, praplėsti savo žinias arba mokytis kitus, gali įgauti lyderio savybių, lavinti vaizduotę ir savo bendravimo įgūdžius (juk reikia susikalbėti su skirtingais žmonėmis). Savanoriaudamas dirbi grupėje, todėl išmoksti ir derybų meno, konfliktų sprendimo būdų, prisitaikymo grupėje ir išklausyti bei gerbti kito nuomonę. Dažnai savanorių grupės bendrauja ir plačiau, todėl yra puiki galimybė lavinti savo užsienio kalbos įgūdžius ar net išmokti naują kalbą, taip pat keliauti ir pamatyti pasaulį. Savanorių veikla gali būti Tavo ilgai kurtų planų, idėjų realizacijos vieta ir priemonė, o gal net didelių darbų pradžia. Taip pat tai gali būti puikus įrašas Tavo gyvenimo aprašyme, kurį pateiksi darbdaviui (dažnai pridedamos ir rekomendacijos, kurios padeda susidaryti išsamesnę nuomonę apie Tave).

Labai svarbu ir tai, kad savanorystė yra smagi veikla, kur grupė žmonių susidraugauja ir leidžia kartu laiką, kur linksma ir kur užsimezga tvirta draugystė ar net romantiški ryšiai. Jei pats esi nuoširdus, ten rasi daug panašių į save. Savanoriaudamas jausiesi dalimi kažko didelio ir gero.

Tad kodėl ne? Kodėl ne dabar? Žinoma, galima sugalvoti begalę išsisukti padedančių priežasčių: tai užima daug laiko, nerandu sau tinkamos nišos, ten nemoka pinigų, netikiu visais plepalais apie teigiamą poveikį mano gyvenimui, o gal bijau ir neigiamos aplinkinių reakcijos. Savanorystė yra kiekvieno pasirinkimas, bet gerai pagalvojus – laiko visada gali rasti (kuo daugiau darbų darai, tuo daugiau laiko atsiranda; savanorystė išmoko planuoti laiką). Savanoriai užsiima labai įvairia veikla: nuo lėšų rinkimo vargingai gyvenantiems iki pagalbos sporto varžybose ir pan. Matyt turbūt esi nepaprastai išrankus, jei nerandi sau tinkamos vietos (nepamiršk, kad savanoriai dirba ne tik Lietuvoje – gal kitoje šalyje rasi sau tinkamesnę vietą). Jei kliūtis yra pinigai, tai irgi yra išsprendžiama – yra veiklų, už kurias gali gauti užmokestį (aišku, reikia pabrėžti, kad kuo daugiau pinigų gauni, tuo mažiau esi savanoris). O jei netiki tuo, kas išvardyta, sugalvok bent vieną priežastį, kodėl tai turėtų būti netiesa, jei net 94 mln. žmonių Europoje tai jaučia ir tuo tiki. Niekada nereikia bijoti aplinkinių reakcijos: jei kas ir mano, kad savanoriai yra keistuoliai, jie turbūt nėra nieko panašaus nėra patyrę, todėl nereikėtų į juos kreipti dėmesio. Tu gausi kur kas daugiau, nei jie iš Tavęs gali atimti.

Europoje savanoriai yra gerbiami, nes jų veikla sukuria nuo 0,5 iki 5 proc. bendrojo vidaus produkto. Tai yra gana paradoksalu, jog žmonės, negaunantys užmokesčio, tik padėdami kitiems, kartu padeda ir savo valstybei. Lietuvoje yra įregistruota net 20 tūkst. ne pelno siekiančių organizacijų, tereikia išsirinkti ir prisijungti.

Nesvarbu, kas iš minėtų dalykų Tau padės apsispręsti, o svarbu tvirtai pasiryžti, nebijoti ir žinoti, ko nori ir kuo gali padėti.

Prisimink, kad Tavęs reikia ir Tu gali daug padaryti!

Rūta Krušinskaitė

BŪK SAVO GYVENIMO ŠEIMININKU

Daug metų mūsų mokyklos valančiai dalyvauja vasaros stovyklose.

Šių metų birželio 14–16 dienomis Kėdainių jaunimo centras „Tiltai“, Dotnuvos parapija ir Akademijos gimnazijos valančiai organizavome vaikų vasaros stovyklą „Būk savo gyvenimo šeimininku“, kurioje dalyvavo Dotnuvos parapijos, Kėdainių šv. Damijono maldos grupės vaikai ir jaunuoliai iš Kėdainių šv. Juozapo ir Paberžės parapijų.

Renginio tikslas – organizuoti turiningą vaikų laisvalaikį, sudaryti sąlygas neformaliai susipažinti su Dievo žodžiu Šventajame Rašte, jį priimti ir asmeniškai išgyventi. Stovykloje dirbo kūrybingos vadovės Zita Kairaitytė, Jolanta Paukštienė, Jūratė Vaiginienė, Raimonda Prascienienė.

Pirmą dieną įsikūrėme Dotnuvos vienuolyne, žaidėme įvairius susipažinimo žaidimus, kartu su parapijos žmonėmis dalyvavome šv. Mišiose, vakare klausėmės pasakos apie Šiltus Švelnukus, patys juos gaminome ir meile bei švelnumu dalijomės su draugais.

Antrą stovyklos dieną vaikai susipažino su Mozės istorija, kurią asmeniškai išgyveno piligriminiame žygyje iš Dotnuvos į Akademiją. Tą dieną stovykloje apsilankė „pats“ Mozė, kuris stovyklautojus išvadavo iš „vergijos“, išvedė į „dykumą“, kurioje patyrė įvairių išbandymų: „kamavo“ ir alkis, ir troškulys. Neištverė nepasigaminę „aukso veršio“, bet, pagaliau atsigręžę į Gyvąjį Dievą pasiekė Pažadėtąją žemę, į kurią atvedė Mozė. Išsimaudę Akademijos tvenkinyje, žaidė komandinį žaidimą, užkandžiavo ir linksmi grįžo į Dotnuvą, kur laukė skanūs pietūs ir pasiruošimas talentų vakarui. Į šv. Mišias ir vakaro programą buvo pakviesti stovyklautojų tėveliai, malonu, kad keletas šeimų atvyko.

Trečia diena prasidėjo Švč. Sakramento adoracija, per kurią stovyklautojai dėkojo Dievui už patirtas malones, atsiprašė, šlovino, kvietė į savo gyvenimą, meldė Jo pagalbos, apsaugos ir globos. Smagu, kad Švč. Sakramento adoracijoje dalyvavo parapijos klebonas kun. Gražvydas Geresionis, kuris suteikė palaiminimą. Pasijutę dvasiškai stipresni, vaikai žaidė komandinį žaidimą „Riba – 20“, vėliau aptarė stovyklavimą ir išsiskyrė, turėdami viltį burtis į maldos grupeles bei vėl susitikti panašiuose renginiuose.

Zita Kairaitytė, stovyklos vadovė ir Raimonda Prascienienė, valančių vadovė

Valančiai - stovykloje

Arbatos pertraukėlė

Akademijos gimnazijos mokytojos padėjo priimti svečius

Malda

I stotis AUKOJANČIOS RANKOS

„Kiekvienas esame Tavųjų rankų darbas“ (Izaijo 64,7)

2011 metų balandžio 12 d. Kėdainių rajono Akademijos gimnazijoje vyko seminaras - rekolekcijos mokiniams, tikybos mokytojams, neformalaus ugdymo mokytojams, Kėdainių dekanato jaunimui „Draugiškos rankos“ (Kryžiaus kelias paaugliams).

Renginyje dalyvavo Dotnuvos parapijos klebonas kun. Gražvydas Geresionis, vikaras kun. Tomas Trečiokas, gimnazijos direktorius Liudas Tauginas, 134 mokiniai iš Akademijos gimnazijos, „Kaštono“ mokyklos-darželio, Kėdainių „Aušros“ vidurinės mokyklos, Šėtos gimnazijos, Vandžiogalos vidurinės mokyklos, Miegėnų pagrindinės mokyklos, Krakių Mikalojaus Katkaus gimnazijos,

Dotnuvos pagrindinės mokyklos, Gudžiūnų Pauliaus Rabikausko pagrindinės mokyklos, Josvainių gimnazijos, VŠĮ „Laiptai į Viltį“ atstovai, 16 mokytojų ir neformaliojo ugdymo vadovų, kelios pradinukų mamos.

Organizuojant renginį talkino pradinų klasių mokytojos Janina Sabulienė, Sigita Poškevičienė, Vitalija Strautnienė, Vilma Dabašinskienė ir Jolanta Krasauskienė. Rėmėjai: Kėdainių jaunimo centras „Tiltai“, Kėdainių savivaldybės Akademijos gimnazija, Dotnuvos parapijos klebonas kun. Gražvydas Geresionis.

Blaivystės idėjos Paberžėje

Jau trečius metus Jonavos rajono Bukonių pagrindinės mokyklos jaunieji valančiai, vadovaujami mokytojų Svetlanos Vorobjovos, Laimos Mačiūnienės, Ingos Lisovskienės, atostogavo Kėdainių krašte, Paberžėje.

Stovykloje „Valančių vasaros akademija - 3“ atostogavo 6 - 8 klasių mokiniai. Jie susipažino su kunigo, vienuolio kapucino Algirdo Mykolo Dobrovolskio (Tėvo Stanislovo) sukaupytą senovinių daiktų muziejumi, klausėsi pasakojimo apie Tėvą Stanislovą. Apžiūrėjome bažnytinį rūbų ir meno kūrinių muziejų, bendravome su kunigu Skaidriumi Kandratavičiumi. Dalyvavome Sekminių pamaldose, 1863 metų sukilėlių restauruoto muziejaus atidarymo šventėje, sutvarkėme bažnyčios aplinką, kapus. Mokiniai buvo vedamos edukacinės pamokėlės. Įdomu buvo rašyti ne prie elektros, o prie žibalių lempų šviesos, kaip senovėje, lietuvišką tekstą rusiškai raidėmis. Atlikome įvairius kūrybinius darbus blaivaus gyvenimo propagavimo tema, o paskutinę stovyklavimo dieną vyko į Palangą, pabuvojome prie jūros.

Dalyvaudami stovyklos veikloje jaunieji valančiai mokėsi gražaus tarpusavio bendravimo, tolerancijos, plėtė žinias apie sveiką, blaivų gyvenimo būdą, stiprino valan-

čių veiklos kokybę. Esame dėkingi mokyklai, kavinei „Užesys“ už paramą, suteiktą vykdam stovyklos veiklą.

Mokinių mintys apie stovyklą:

- Justė: „Buvo malonu stovyklauti Paberžėje. Patiko mokytojų ir draugų tarpusavio bendravimas, vakarienė prie laužo. Mums pasisekė, kad čia buvome. Ačiū mokytojoms, kurios rūpinosi mumis kaip savo asmeniniais vaikais“.
- Eivydas: „Man patiko Palangoje, įdomu buvo daryti kūrybinius darbus, piešti ant akmenukų“.
- Viktorija: „Man paliko didelį įspūdį restauruotas 1863 m. sukilėlių muziejus, patiko spektaklis apie lietuvių liaudies menininką Vincą Svirkį“.
- Satūris: „Patiko tai, kad mes stengėmės būti savarankiški. Su mokytojų Laimos ir Ingos pagalba ruošėme pusryčius, pietus. Paliko įspūdį tai, kad būdami 1863 m. sukilėlių kapuose, ten uždegėme žvakutes“.

Jonavos rajono Bukonių pagrindinės mokyklos valančių vadovė Svetlana Vorobjova, mokytojos Laima Mačiūnienė, Inga Lisovskienė

Su poetu kun. Sauliumi Kandratavičiumi (pirmas dešinėje)

MOTIEJAUS VALANČIAUS ĮKVĖPTI DARBAI IR DARBININKAI

Skulptorius-dievdarbys, poetas, filosofas, etninės kultūros puoselėtojas

2006 m., minint M. Valančiaus 205-ąsias gimimo metines, Dieveniškų bažnyčios šventoriuje pastatytas skulptoriaus Gedimino Radzevičiaus sukurtas 6 m. aukščio ąžuolinis koplytstulpis (nuotrauka dešinėje). Šią gražią iniciatyvą parėmė verslininkai Algirdas Budreckas, Vladas Stankevičius, inžinierius Vytautas Domas Valančiauskas, Dieveniškų klebonas Domas Valančiauskas ir kiti.

„Lietos“ fondas iškėlė mintį šiuo medaliu pažymėti M. Valančiaus netrumpą buvimą Mozyriuje. Šis medalis turėtų papuošti vietinę bažnyčią, menančią Gerojo Ganytojo žodžius ir čia praleistus jaunystės metus. Kviečiame finansiškai prisidėti prie kilnaus sumanymo įgyvendinimo.

Skulptorius gimė 1951 m. kovo 25 d. Vilniuje. Sovietiniais laikais aktyviai dalyvavo etninės kultūros puoselėjimo veikloje, platino antisovietinę pagrindinę literatūrą, kūrė autorinius kūrinius religine-tautine tematika. Už tai 1977 m. pašalintas iš LTSR Liaudies meno draugijos, be teisės viešai eksponuoti savo kūrinius ir atlikti oficialius valstybinius užsakymus. Ir vis dėl to savo kūrybinės krypties nepakeitė ir tęsė darbus sakralinės dailės srityje, statydamas juos kapinėse, šventoriuose, altoriuose. 1986 m. vienas pirmųjų, dar sovietinėje Lietuvoje prie tuometinio Lietuvos kultūros fondo, įsteigė jaunimo liaudies kūrybos klubą „Atžalynas“. „Perestrojkos“ pradžioje buvo vienas iš Paminklosaugos klubo „Talka“ steigėjų, Vilnijos draugijos, „SOS vaikų kaimai“, Naujosios Vilnios, Pavilnio Sąjūdžio grupės, ir, jau ne tarybinio, Lietuvos kultūros fondo vienu iš steigėjų. Nuo 1989 m. iki 1992 m. buvo išrinktas Lietuvos kultūros fondo Vilniaus tarybos nariu ir Lietuvos kultūros fondo respublikinio prezidiumo nariu. Šiuo metu yra kūrybinės bendrijos „Dievdarbys“ prezidentas, viešosios įstaigos „Raitija“ tarybos narys, „Lietos“ labdaros fondo steigėjų tarybos narys. Yra išleidęs savo poezijos kompaktinį diską „Šviesa liktarnos“, įskaitytą aktoriaus Vlodo Bagdono.

Paremkite Gerojo lietuviškos dvasios ganytojo, švietėjo, istoriko, rašytojo, teologo MOTIEJAUS VALANČIAUS portretinio medaliai įgyvendinimą.

Projektas „Motiejaus Valančiaus medalis“.

Kviečiame paremti finansiškai šio projekto įgyvendinimą.

**Sąskaita, skirta M. Valančiaus medaliai Mozyryje (Baltarusija) sukūrimui
SEB banke a.s. LT69 7044 0600 0768 5524**

Tatjana Ščiurina

Psichologė - metodininkė

**Tarptautinės blaivybės
akademijos docentė**

Norintiems įveikti depresiją ir viršsvorį, išsivaduoti nuo alkoholio, tabako ar kitų priklausomybių

El. paštas: tatiana.sciurina@mail.ru
www.laisvaszmogus.lt / skype: blaivek

Septyni svarbiausi
alkoholio pramonės
skleidžiami mitai

Leidiny pasiekiamas elektroniniu formatu:
<http://koalicija.org>
<http://blaivus.org>

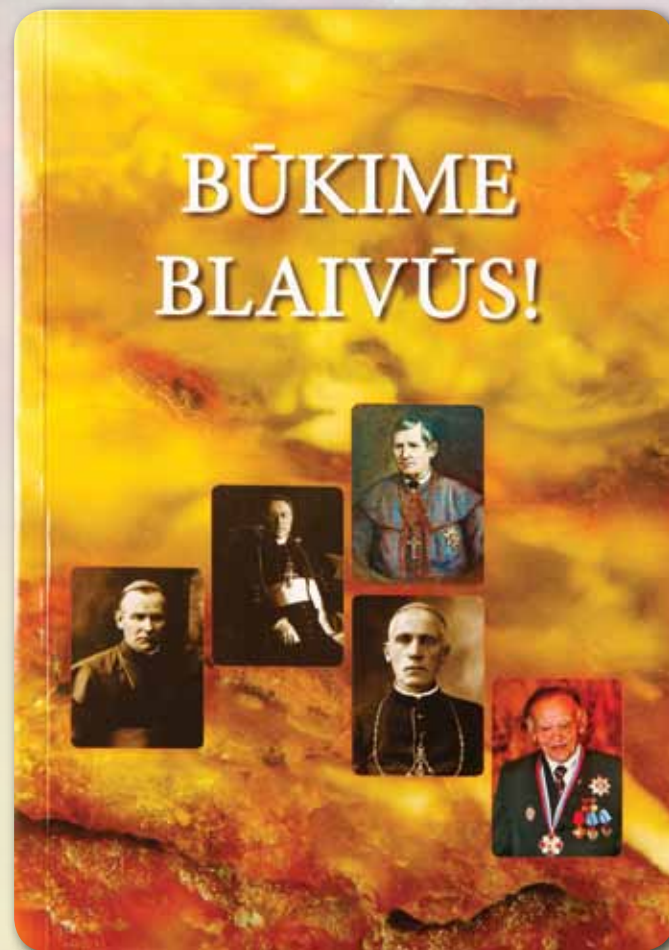
IŠGYVENDINKIME RŪKYMĄ IŠ LAIPTINIŲ

Jei Jūsų daugiabučių namų bendrijos laiptinėse kyla problemos, susijusios su rūkymu, siūlome pakabinti ženklus įspėjančius apie draudimą ir supažindinančius su galimomis nuobaudomis. Taip pat primename, kad esant konkrečioms ATPK 185¹ str. pažeidimams, pilietis su rašytiniu pareiškimu dėl įvykusio atvejo išnagrinėjimo turi teisę kreiptis į policijos komisariatą (adresus rasite <http://www.policija.lt/?id=114>) (spalvoti įspėjimai / nespalvoti įspėjimai)

LR tabako kontrolės įst. 19 str. 1 d. 3 p. numatyta, kad rūkyti draudžiama bendrose gyvenamosiose ar kitose bendro naudojimo patalpose, t.y. ir namų laiptinėse, kuriose nerūkantieji gali būti priversti kvėpuoti tabako dūmais užterštu oru.

BŪKIME BLAIVŪS!

Kam skiriama ši knyga?

Ši knyga pirmiausia skiriama Šventajai Romos Katalikų Bažnyčiai 20 m. mano kunigystės jubiliejaus proga (1991-2011). Bažnyčia jau kartą per vyskupą M. Valančių išgelbėjo Lietuvą nuo prasigėrimo. Melskimės už mūsų ganytojus, kad jie pakartotų šį žygdarbį.

Taip pat ši knyga skiriama Lietuvai. Visiems - tiek jauniems, tiek seniems. Jaunimas šioje knygoje ras ilgą amžę kovotojų už blaivybę patirtį, mokymą, naudingų žinių. Įklimpusiems į gėrimo liūną ir bandantiems išsivaduoti nuo šios priklausomybės knyga padės mo-

tyvuoti, kodėl ketiną mesti gerti. Ši knyga tiks „saikingai-kultūringai“ geriančiam skaitytojui, nes dauguma žmonių ir „užkimba“ ant šio alkoholio mafijos sugalvoto pragirdymo metodo kabliuko. Geriau būtų, jei nereiktų rašyti tokių knygų. Deja, Lietuva jau taip nugirdyta, kad iškilo reali grėsmė mūsų tautos egzistencijai. Neužmiršti ir rūkaliai. Daug medžiagos prieš rūkymą skirta jaunimui, kad nepradėtų savęs nuodyti nikotinu, o pradėjusius įtikintų mesti.

Ši knyga skiriama ir mano parapijų šeimoms. Visos šeimos, kurios mane priims kalėdojimo metu, dovanų gaus šią knygą.

Kas Jums atrodo šioje knygoje svarbiausia?

Knyga sudaryta iš geriausių blaivybės knygų, straipsnių, žinių santraukų; atskirų mokslininkų rašytų darbų; žymesnių dokumentų, ganytojiškų laiškų, pamokslų ir t.t. Knyga skirta įvairaus amžiaus ir patirties žmonėms, tad kažko išskirti kaip svarbiausio neverta, nes vieniems įdomu viena, kitiems svarbu kita, trečias pasinaudos, kas jam naudinga. Drįsčiau tarti, kad iki šiol Lietuvoje dar nebuvo tokios plačios ir visa apimančios knygos, skirtos blaivybei.

Ką palinkėtumėte jaunimui, moksleiviams?

Yra toks posakis: „Varnos skraido būriais, ereliai po vieną.“ Žinau, kad jaunystėje bijomasi išsišokti, bet nieko nepadarysi: jei kas nori būti asmenybe, o ne miniažmogiu, turi būti ereliu. Eiti ne ten, kur visi eina, bet tuo keliu, kurį nurodė tėvai, Bažnyčia ir sąžinė. Linkiu nugalėti. Būti čempionu.

Kur galima įsigyti šią knygą?

Knygą galima įsigyti pas mane Domeikavoje, telefono numeris 8-37-554247. Dar geriau, jei kreipsitės dėl platinimo.

Kunigą Robertą Skrinską kalbino Juras Naudžius

Plačiau apie knygą: blavus.lt

ROKAS GALI BŪTI BLAIVUS

Šarūnas Mačiulis
Mobilus: 8 609 41331
Laidinis: 8 5 2730311

Kaune 2011 m. spalio 8 d., įvyko paskaita: „Rokas ir alkoholis“. Dalyvavo Šarūnas Mačiulis iš „Poliarizuotų stiklų“. Spausdiname muzikanto pamąstymus.

John Bonham – „Led Zeppelin“, Bon Scott – AC/DC, John Panozzo – „Styx“, Steve Clark – „Def Leppard“... šitą sąrašą galima tęsti ir tęsti... Štai toks pavardžių sąrašas pirmiausia įkyriai lenda į galvą, vos tik išgirsti žodžių derinį „rokas ir alkoholis“. Būtent tokia seka, nes „alcohol on rocks“ (angl. „alkoholis ant akmenų“) yra tiesiog paprasčiausias alkoholio patiekimo būdas su ledukais bet kuriame, net ir labiausiai nusemurgusiame, bare.

Pažvelgus į alkoholio aukų sąrašą tarp roko muzikantų, apima neįtikėtinus jausmus. Statistika negailėstinga. Mirtys dėl alkoholio ir narkotikų vartojimo užima pirmą vietą po širdies ir kraujagyslių, plaučių, vėžio ir kitų ligų.

Pastaruoju metu muzikiniuose sluoksniuose diskutuojama dėl roko muzikantų alkoholio vartojimo, dėl jo poveikio kūrybai. Visi supranta, kad tai be galo sudėtinga tema. Ir jei vieniems tai jau skauda problema, tai kitiems – viskas dar ateityje. Ne veltui sakoma: „Nėra negeriančių muzikantų, yra tik DAR geriantys ir JAU atsigėrę...“

Kadangi diskusija dar tik prasideda ir konkrečių atsakymų nėra, todėl ir griežtai kažką teigti būtų ankstyva. Tačiau viena galima pasakyti jau dabar: kad ir kaip nenorėtų sutikti alkoholio šalininkai išskeldami

alkoholio, kaip atpalaiduojančio ir tonizuojančio gėrimo, privalumus, rezultatai yra akivaizdžiai „blavaus“ muzikavimo naudai.

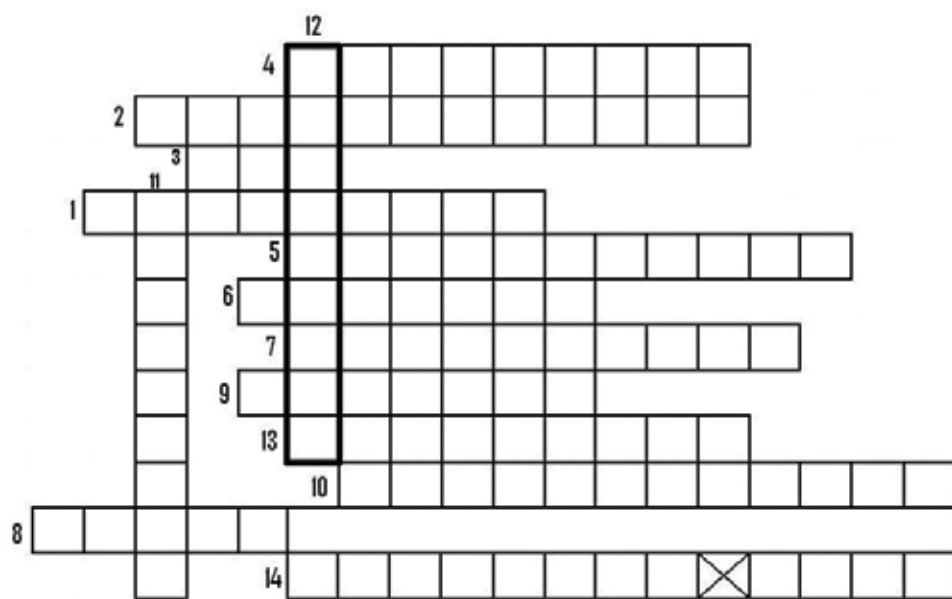
Remdamasis savo skaudžiu patyrimu, galiu tarsi sutikdamas su „alkoholinio“ muzikavimo šalininkais pritarti, jog, žinoma, išgėręs žmogus atsipalaiduoja, galvoje pradeda rasti įvairiausių netikėčiausių idėjų, kurios blaiviam žmogui net ir nešautų į galvą, bet... Tokios idėjos, deja, ir lieka idėjomis, jeigu jų neįgyvendini blaivia galva.

Kitas „mitas“ – lengviau jaučiamasi scenoje, pirštai mikliau laksto. Deja, praktika rodo ką kita. Internetinė erdvė pilna užuojautų keliančių vaizdelių, kuriuose svirduliuojantys ir į taktą nepataikantys muzikantai tikrai anaipol nesijaučia labai laisvi. Aišku, atsiras oponentų, teigiančių, jog tik didelės alkoholio dozės sukelia tokias pasekmes. Deja, reikia paprieštarauti: mažai, tik dėl „linksmumo“ išgėrus grojama iš pradžių gal ir normaliai, paskui dozė didėja „augančia banga“ ir greitai prasideda tragiškas nuosmukis ir visiška degradacija.

Reziumuodamas galiu vienareikšmiškai pasakyti, jog neišvengiamai kiekvienas žmogus muzikuodamas anksčiau ar vėliau prieina savo kryžkelę, kai muzikos ir alkoholio santykis pasiekia kritinę ribą ir neišvengiamai tenka rinktis: muzika ar alkoholis? Arba patekti į jau minėtą „JAU atsigėrusio“ muzikanto statusą. Kad tai yra neišvengiama, byloja faktai: vis daugiau muzikantų nebevartoja alkoholio ir pagriežtėjo pramogų verslo etikos reikalavimai – nuo alkoholio ar narkotinių medžiagų apsvaigę ir negalintys tinkamai vykdyti kontrakte numatytų sąlygų atlikėjai yra negailėstingai eliminuojami iš šio verslo.

KRYŽIAŽODIS

VALANČIUKŲ AIDAS

Leidėjas:

Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdis
ISSN 1648-6579

Jūsų straipsnių, pasiūlymų, pastabų laukiame:

el. p. redakcija@blaivus.org
Tel. +370 653 5371

BS žiniasklaidos redaktorius

Juras Naudžius

Red kolegijos nariai:

Zinaida Bliznikienė
Vytautas Uogelė

Dizainerė

Nijolė Jurgelevičiūtė

Išleido

UAB „Grafija“
Sėlių g. 3A, LT-08125 Vilnius
Tel. +370 5 263 6472
Faks. +370 5 279 0893
El.p. grafija@grafija.lt

Tiražas 2000 egz.

Horizontaliai:

1. Apskritis, kurioje gimė vyskupas Motiejus Valančius?
2. Ką studijavo M.Valančius gyvendamas Peterburge?
3. Koks vyskupo mamos vardas?
4. Ką statė savo vyskupavimo metais M. Valančius?
5. Kaip vadinasi jaunieji M.Valančiaus sekėjai?
6. Koks jo tėvo vardas?
7. Kokius dokumentus turėjo M.Valančius siekdamas kunigo vietos?
8. Kur mirė ir palaidotas vyskupas M.Valančius?
9. Koks vienas iš valančiukų simbolikos atributų?

10. Viena iš mėgstamų valančiukų uniformos dalių?

13. Kaip vadinasi mokslo metų baigiamasis renginys?

14. M. Valančiaus literatūrinio kūrinio herojus?

Vertikaliai:

11. Kuo buvo paskirtas į Varnius sugrįžęs M. Valančius?

12. Kokią veiksmingą akciją Lietuvoje vykdė vyskupas M.Valančius?

Kryžiažodį sudarė Laima Babinskienė

Atsakymus rasite <http://blaivus.lt>

AKCIJA „RASKIME VIENI KITUS - NEPRALEISK PROGOS PRAPLĖSTI AKIRATĮ“

Nesvarbu iš kur esate, nesvarbu ką veikiate.

Jei JŪS jaunesni ar vyresni:

- Esate kelių žmonių kompanija
- Užsiimate kokia nors veikla, turite bendrą hobi (literatūrinis klubas, sportuojančiųjų būrelis, ansamblis, amatininkai, muzikuoja, žiedžiate, lipdote, dainuojate, šokate ar pan.)
- Norite susipažinti su kitais

Praneškite redakcijai apie save. Mes padėsime rasti bendraminčių visoje Lietuvoje. Bendraukime vieni su kitais – priimkite svečius ir svečiuokimės.

Registruokitės, jei norite aplankyti ar būti aplankyti.

LAIMĖK A. VERYGOS PASKAITĄ SAVO KLASEI AR VALANČIUKŲ BŪRELIUI!

- **Literatūrinis konkursas**
- **Kūrybinis konkursas**
(nufotografuoti tai, ką pavyko sukurti)
- **Piešinių konkursas**
(laisva tema)

O gal turi ką įdomaus parodyti kitiems? Gal M.Valančiaus portretą, gal antikvarinę knygą ar kitą retą eksponatą? Atsiųsk redakcijai nuotrauką, mes ją išspausdinsime ir visiems parodysime.

redakcija@blaivus.org